DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

17. juli 2008 *

I sag C-66/08,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 35 EU, indgivet af Oberlandesgericht Stuttgart (Tyskland) ved afgørelse af 14. februar 2008, indgået til Domstolen den 18. februar 2008, i sagen vedrørende fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre over for

Szymon Kozłowski,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling)

sammensat af præsidenten, V. Skouris, afdelingsformændene P. Jann, C.W.A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, G. Arestis og L. Bay Larsen (refererende dommer) samt dommerne J. Makarczyk, P. Kūris, E. Juhász, A. Ó Caoimh, P. Lindh og J.-C. Bonichot,

generaladvokat: Y. Bot
justitssekretær: fuldmægtig B. Fülöp,

* Processprog: tysk.

under henvisning til kendelsen afsagt den 22. februar 2008 af Domstolens præsident, hvorved det blev besluttet at underkaste den præjudicielle forelæggelse en fremskyndet procedure i overensstemmelse med procesreglementets artikel 104a, stk. 1,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 22. april 2008,

efter at der er indgivet indlæg af:

— Szymon Kozłowski ved Rechtsanwalt M. Stirnweiß

— den tyske regering ved M. Lumma og J. Kemper, som befuldmægtigede

— den tjekkiske regering ved M. Smolek, som befuldmægtiget

— den danske regering ved J. Bering Liisberg, som befuldmægtiget

— den franske regering ved J.-C. Niollet, som befuldmægtiget

— den italienske regering ved avvocato dello Stato F. Arena

— den nederlandske regering ved C. Wissels og M. Noort, som befuldmægtigede

— den østrigske regering ved C. Pesendorfer og T. Fülöp, som befuldmægtigede

— den polske regering ved M. Dowgielewicz og L. Rędziniak, som befuldmægtigede

— den slovakiske regering ved J. Čorba, som befuldmægtiget

— den finske regering ved J. Heliskoski, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved S. Grünheid og R. Troosters, som befuldmægtigede,

og efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 4, nr. 6, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT L 190, s. 1, herefter »rammeafgørelsen«).

2 Anmodningen er blevet fremsat i forbindelse med en sag, hvorunder Generalstaatsanwaltschaft Stuttgart (herefter »den fuldbyrdende judicielle tyske myndighed«) er blevet anmodet om at fuldbyrde en europæisk arrestordre udstedt den 18. april 2007 af Sąd Okręgowy w Bydgoszczy (retten i regionen Bydgoszczy, herefter »den udstedende judicielle polske myndighed«) over for den polske statsborger Szymon Kozłowski.

Retsforskrifter

Den Europæiske Unions retsforskrifter

3 Femte betragtning til rammeafgørelsen har følgende ordlyd:

»Den Europæiske Unions erklærede mål [om] at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed har skabt et ønske om at afskaffe udlevering mellem medlemsstaterne og indføre en ordning for overgivelse mellem judicielle myndigheder. Endvidere vil indførelsen af en ny forenklet ordning for overgivelse af dømte eller mistænkte personer med henblik på straffuldbyrdelse eller retsforfølgning gøre det muligt at mindske den kompleksitet og den risiko for forsinkelser, der er en følge af de nuværende udleveringsprocedurer. De traditionelle samarbejdsrelationer, som hidtil har bestået mellem medlemsstaterne, bør erstattes med en ordning med fri bevægelighed for afgørelser på det strafferetlige område, både afgørelser før domsafsigelsen og endelige afgørelser, i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.«

4 Syvende betragtning til rammeafgørelsen præciserer:

»Da målet [om] at erstatte det multilaterale udleveringssystem, der bygger på den europæiske udleveringskonvention af 13. december 1957, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne, hvis de handler enkeltvis, og derfor bedre kan gennemføres på EU-plan, kan Rådet træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 5 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab […]«

5 Ottende betragtning til rammeafgørelsen fastsætter:

»Afgørelser om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre skal underkastes tilstrækkelig kontrol, hvilket betyder, at en judiciel myndighed i den medlemsstat, hvor den eftersøgte er blevet anholdt, skal træffe afgørelse om den pågældendes overgivelse.«

6 I artikel 1, stk. 1 og 2, i rammeafgørelsen defineres en europæisk arrestordre og pligten til at fuldbyrde den således:

»1. Den europæiske arrestordre er en retsafgørelse truffet af en medlemsstat med det formål, at en anden medlemsstat anholder og overgiver en eftersøgt person med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

2. Medlemsstaterne fuldbyrder enhver europæisk arrestordre på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne rammeafgørelse.«

7 Artikel 2, stk. 1, i rammeafgørelsen bestemmer:

»En europæisk arrestordre kan udstedes for forhold […] eller, når der er idømt en straf eller pålagt en anden frihedsberøvende foranstaltning, for straffe af en varighed på mindst fire måneder.«

8 Artikel 3 i rammeafgørelsen opregner tre »[o]bligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre«.

9 I artikel 4 i rammeafgørelsen er der under overskriften »Fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre« i syv punkter angivet sådanne grunde. I denne henseende er det i punkt 6 bestemt:

»Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre,

[…]

6) hvis den europæiske arrestordre er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, og den eftersøgte opholder sig i, er statsborger i eller bosat i den fuldbyrdende medlemsstat, og denne medlemsstat forpligter sig til selv at fuldbyrde straffen eller den anden frihedsberøvende foranstaltning i henhold til sin nationale lovgivning.«

10 Artikel 5 i rammeafgørelsen har under overskriften »Garantier, som den udstedende medlemsstat skal give i særlige tilfælde«, følgende ordlyd:

»Den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning kan indeholde bestemmelser om, at dens fuldbyrdende judicielle myndighed kun må fuldbyrde en europæisk arrestordre på følgende betingelser:

[…]

3) Hvis en europæisk arrestordre er udstedt med henblik på retsforfølgning, og den person, der er omfattet af arrestordren, er statsborger i eller bosat i den fuldbyrdende medlemsstat, kan overgivelsen gøres betinget af, at den pågældende, efter at være blevet hørt, overføres til den fuldbyrdende medlemsstat for der at

afsone den straf eller den anden frihedsberøvende foranstaltning, han er blevet idømt i den udstedende medlemsstat.«

11 Artikel 6 i rammeafgørelsen bestemmer under overskriften »Fastlæggelse af kompetente judicielle myndigheder«:

»1. Den udstedende judicielle myndighed er den judicielle myndighed i den udstedende medlemsstat, der i henhold til denne medlemsstats lovgivning er kompetent til at udstede en europæisk arrestordre.

2. Den fuldbyrdende judicielle myndighed er den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat, der i henhold til denne medlemsstats lovgivning er kompetent til at fuldbyrde en europæisk arrestordre.

3. Hver medlemsstat underretter Generalsekretariatet for Rådet om, hvilken judiciel myndighed der er kompetent efter dens nationale lovgivning.«

12 Det fremgår af meddelelsen om Amsterdamtraktatens ikrafttrædelsesdato, offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* den 1. maj 1999 (EFT L 114, s. 56), at Forbundsrepublikken Tyskland har fremsat en erklæring i henhold til artikel 35, stk. 2, EU, hvorved denne medlemsstat godkendte Domstolens kompetence til at træffe præjudiciel afgørelse i henhold til bestemmelserne i artikel 35, stk. 3, litra b), EU.

De nationale bestemmelser

13 Rammeafgørelsen er blevet gennemført i tysk ret ved § 78-83k i lov af 23. december 1982 om international retshjælp i kriminalsager (Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen), som affattet ved lov af 20. juli 2006 om den europæiske arrestordre (Europäisches Haftbefehlsgesetz) (BGBl. 2006 I, s. 1721, herefter »IRG«), hvori man har bevaret den sædvanlige terminologi i tysk ret, således at »overgivelse« i rammeafgørelsens forstand betegnes »udlevering«.

14 IRG sondrer mellem afgørelsen af, hvorvidt en udleveringsanmodning kan antages til realitetsbehandling, og afgørelsen af, om udlevering skal tillades eller afslås.

15 Efter anmodning fra den fuldbyrdende judicielle myndighed påhviler det i henhold til IRG's § 29-32 under alle omstændigheder Oberlandesgerichte (regionale appelinstanser) at foretage en prøvelse af, om en udleveringsanmodning kan antages til realitetsbehandling.

16 Derimod tilkommer det alene den fuldbyrdende judicielle myndighed at træffe afgørelse om, hvorvidt udlevering skal tillades eller afslås, for så vidt angår udleveringsanmodninger fremsat af en udstedende judiciel myndighed fra en medlemsstat.

17 IRG's § 83b, stk. 2, litra b), gennemfører rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, for så vidt angår personer, der ikke er tyske statsborgere, uden at sondre mellem, om de er statsborgere fra en anden medlemsstat end Forbundsrepublikken Tyskland eller tredjelandsborgere. Bestemmelsen, som har overskriften »Grunde til at afslå fuldbyrdelse«, har følgende ordlyd:

»Tilladelse til udlevering af udlændinge, der har deres sædvanlige ophold i Forbundsrepublikken, kan desuden afslås, når

[…]

b) den berørte person ikke har givet sit samtykke til udlevering til fuldbyrdelse af straf efter domstolens belæring, der tilføres retsbogen, og hans beskyttelsesværdige interesse i, at straffen fuldbyrdes i indlandet, er mere tungtvejende […]«

18 Vedrørende det processuelle indeholder IRG's § 79, stk. 2, der fastlægger den nærmere fremgangsmåde, når der skal træffes afgørelse om en udleveringsanmodning, følgende bestemmelse:

»Inden Oberlandesgericht tager stilling til, om anmodningen om [udlevering] kan realitetsbehandles, skal den kompetente myndighed [Generalstaatsanwaltschaft] tage stilling til, om den vil gøre gældende, at der foreligger grunde til at afslå fuldbyrdelse i medfør af § 83b. Beslutningen om ikke at fremføre en sådan afslagsgrund skal begrundes. Beslutningen kan prøves af Oberlandesgericht […]«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

19 Sąd Rejonowy w Tucholi (underretten i Tuchola) (Polen) har ved dom af 28. maj 2002 idømt Szymon Kozłowski en frihedsstraf på fem måneder for ødelæggelse af fremmed ejendom. Den ved den nævnte dom idømte straf er endelig, men den er endnu ikke fuldbyrdet.

20 Siden den 10. maj 2006 har Szymon Kozłowski befundet sig i fængslet i Stuttgart, hvor han afsoner en frihedsstraf på 3 år og 6 måneder, som han er blevet idømt ved 2

domme af henholdsvis 27. juli 2006 og 25. januar 2007, der er afsagt af Amtsgericht Stuttgart for 61 tilfælde af bedrageri begået i Tyskland.

21 Den udstedende judicielle polske myndighed har ved en europæisk arrestordre, udstedt den 18. april 2007, anmodet den fuldbyrdende judicielle tyske myndighed om overgivelse af Szymon Kozłowski til fuldbyrdelse af den frihedsstraf på fem måneder, som han er blevet idømt ved Sąd Rejonowy w Tucholi.

22 Den 5. juni 2007 blev Szymon Kozłowski hørt om spørgsmålet af Amtsgericht Stuttgart. Under denne høring tilkendegav han over for den nævnte ret, at han ikke samtykkede i at blive overgivet til den udstedende judicielle polske myndighed.

23 Den 18. juni 2007 meddelte den fuldbyrdende judicielle tyske myndighed Szymon Kozłowski, at den ikke ville fremføre nogen grund til at afslå fuldbyrdelse. Myndigheden anførte, at der ikke var grundlag for at afslå fuldbyrdelse i henhold til IRG's § 83b, og navnlig at Kozłowski ikke havde sædvanligt ophold i Tyskland. Hans ophold på tysk territorium igennem forskellige perioder var kendetegnet ved, at han havde begået en række lovovertrædelser, uden at han på nogen måde havde udøvet lovlig aktivitet.

24 Idet den fuldbyrdende judicielle tyske myndighed ikke fandt det nødvendigt at indlede undersøgelser af, hvor, hos hvem og med hvilket formål Szymon Kozłowski opholdt sig i Tyskland, anmodede den følgelig Oberlandesgericht Stuttgart om at tillade fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre.

25 Om Szymon Kozłowskis personlige situation fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at han ifølge de tyske domme, hvorved han blev fundet strafskyldig, er ugift og barnløs. Han behersker kun i meget begrænset omfang, for ikke at sige slet ikke, det tyske sprog. Han er opvokset i Polen, hvor han har arbejdet indtil udgangen af 2003. Herefter har han modtaget arbejdsløshedsunderstøttelse i Polen i cirka et år.

26 Den forelæggende ret har lagt til grund, at Szymon Kozłowski i tidsrummet fra februar 2005 til den 10. maj 2006, hvor han blev anholdt i Tyskland, i helt overvejende grad har opholdt sig på tysk territorium. Opholdet blev afbrudt i julen 2005 og eventuelt juni 2005 samt i februar og marts 2006. Han har af og til arbejdet inden for byggebranchen, men har i det væsentlige skaffet sig det fornødne til livets ophold ved at begå lovovertrædelser.

27 Endelig har den forelæggende ret fremført, at den inden for rammerne af den tilbundsgående prøvelse, som den er forpligtet til at foretage i medfør af IRG's § 79, stk. 2, skal træffe afgørelse om, hvorvidt Szymon Kozłowski på det tidspunkt, hvor anmodningen om overgivelse blev fremsat, havde og stadig har »sædvanligt ophold« på tysk territorium i den forstand, hvori begrebet anvendes i IRG's § 83b, stk. 2. I benægtende fald skal den forelæggende ret i medfør af tysk ret give tilladelse til fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, idet alle de andre betingelser herfor efter tysk ret i øvrigt er opfyldt.

28 Under disse omstændigheder har Oberlandesgericht Stuttgart besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Kan en antagelse om, at en person »opholder sig« eller er »bosat« i en medlemsstat som omhandlet i artikel 4, nr. 6, i […] rammeafgørelse[n] […], ikke opretholdes, såfremt den berørte person:

a) ikke uden afbrydelse har opholdt sig i den [fuldbyrdende] medlemsstat

b) ikke opholder sig i medlemsstaten [i overensstemmelse med den nationale lovgivning om udlændinges indrejse og ophold]

c) udøver kriminel virksomhed i den pågældende medlemsstat og/eller

d) er fængslet i den pågældende medlemsstat?

2) Er en gennemførelse af artikel 4, nr. 6, i rammeafgørelsen […], således at udlevering af [d]en [fuldbyrdende] medlemsstats egne statsborgere til fuldbyrdelse af straf mod deres vilje altid er ulovlig, hvorimod statsborgere fra andre medlemsstater efter myndighedernes skøn kan udleveres mod deres vilje, forenelig med unionsretten, navnlig med princippet om forbud mod forskelsbehandling og om unionsborgerskab i medfør [af] artikel 6, stk. 1, EU, sammenholdt med artikel 12 EF og 17 EF ff., og i bekræftende fald, skal de nævnte principper i det mindste tages i betragtning ved udøvelsen af dette skøn?«

Om de præjudicielle spørgsmål

29 Indledningsvis bemærkes, at Domstolen, som det fremgår af præmis 12 i nærværende dom, i henhold til artikel 35 EU i det foreliggende tilfælde er kompetent til at træffe afgørelse om fortolkningen af rammeafgørelsen.

Det første spørgsmål

30 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplysning om rækkevidden af begreberne »er bosat« eller »opholder sig« i den forstand, hvori de anvendes i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, og navnlig om en person, som er eftersøgt i en sag om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, under omstændigheder som dem, der foreligger i hovedsagen, kan anses for omfattet af denne bestemmelse.

31 Med henblik på at besvare dette spørgsmål bemærkes, at rammeafgørelsen, som det især fremgår af dens artikel 1, stk. 1 og 2, og af dens femte og syvende betragtning, har til formål at erstatte det multilaterale udleveringssystem mellem medlemsstaterne med en ordning for overgivelse mellem judicielle myndigheder af dømte eller mistænkte personer med henblik på straffuldbyrdelse eller retsforfølgning, idet denne sidstnævnte ordning er baseret på princippet om gensidig anerkendelse (jf. dom af 3.5.2007, sag C-303/05, Advocaten voor de Wereld, Sml. I, s. 3633, præmis 28).

32 Ifølge rammeafgørelsens artikel 1, stk. 2, skal medlemsstaterne fuldbyrde enhver europæisk arrestordre på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne rammeafgørelse.

33 Rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, fastsætter i den forbindelse en fakultativ grund til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, hvorefter den fuldbyrdende judicielle myndighed kan afslå at fuldbyrde en sådan arrestordre udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom, hvis den eftersøgte person »opholder sig i, er statsborger i eller bosat i den fuldbyrdende medlemsstat«, og denne medlemsstat forpligter sig til selv at fuldbyrde straffen i henhold til sin nationale lovgivning.

34 Således er anvendelsesområdet for den fakultative grund til at afslå fuldbyrdelse i henhold til rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, begrænset til personer, som — hvis de ikke er statsborgere i den fuldbyrdende medlemsstat — »opholder sig« der eller »er bosat« der. Imidlertid er betydningen og rækkevidden af de to begreber ikke defineret i rammeafgørelsen.

35 Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som på den ene side har medgivet, at ordlyden af artikel 4, nr. 6, i visse af rammeafgørelsens sprogudgaver kan give indtryk af, at begrebet »opholder sig« er et kriterium på lige fod med bopæl og statsborgerskab, har på den anden side anført, at bestemmelsen under alle omstændigheder skal fortolkes således, at det forhold, at den eftersøgte opholder sig i den fuldbyrdende medlemsstat, er en nødvendig, men ikke tilstrækkelig betingelse for at kunne påberåbe sig den i artikel 4, nr. 6, omhandlede fakultative grund til at afslå fuldbyrdelse.

36 Det er i den forbindelse ganske vist rigtigt, at begrebet »opholder sig« ikke må fortolkes udvidende, således at den fuldbyrdende medlemsstat kunne afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre alene med den begrundelse, at den eftersøgte person befinder sig midlertidigt på den fuldbyrdende medlemsstats territorium.

37 Imidlertid kan rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, heller ikke fortolkes således, at den eftersøgte person, som — uden at være statsborger eller bosiddende i den fuldbyrdende medlemsstat — har opholdt sig der i et stykke tid, ikke under nogen omstændigheder kan anses for at have opnået en tilknytning til denne medlemsstat, som kan berettige, at denne fakultative grund til at afslå fuldbyrdelse påberåbes.

38 Det følger heraf, at kategorien af eftersøgte personer, som »opholder sig« i den fuldbyrdende medlemsstat i den forstand, hvori begrebet anvendes i artikel 4, nr. 6, på trods af den forskellige formulering af bestemmelsen i sprogudgaverne, ikke er helt uden betydning for fastlæggelsen af bestemmelsens anvendelsesområde, således som navnlig den nederlandske regering anførte under retsmødet i denne sag.

39 Det er derfor ikke tilstrækkeligt at tage begrebet »bosat« i den forstand, hvori det anvendes i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, i betragtning, men det er også nødvendigt at fastlægge, på hvilken måde begrebet »opholder sig« kan supplere rækkevidden af begrebet »bosat«.

40 For det første kan forståelsen af rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, ikke påvirkes af det forhold, at den fuldbyrdende medlemsstat ifølge samme rammeafgørelses artikel 5, nr. 3, som vedrører personer, der er omfattet af en arrestordre med henblik på retsforfølgelse, kun kan stille den i sidste bestemmelse nævnte betingelse for overgivelse, hvis den pågældende er statsborger eller bosiddende i denne medlemsstat, idet der ikke henvises til personens »ophold«.

41 For det andet er det med hensyn til fortolkningen af begreberne »opholder sig« og »bosat« vigtigt at præcisere, at definitionen af disse to begreber ikke — i modsætning til, hvad den tjekkiske og den nederlandske regering har anført — er overladt til den enkelte medlemsstats skøn.

42 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det følger såvel af kravet om en ensartet anvendelse af EU-retten som af lighedsprincippet, at en EU-retlig bestemmelse, som ikke indeholder nogen udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes ret med henblik på at fastlægge dens betydning og rækkevidde, normalt i hele Unionen skal undergives en selvstændig og ensartet fortolkning, som skal søges under hensyntagen til bestemmelsens kontekst og formålet med den pågældende ordning (jf. analogt dom af 18.10.2007, sag C-195/06, Österreichischer Rundfunk, Sml. I, s. 8817, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis).

43 I betragtning af at rammeafgørelsen, som det fremgår i præmis 31 i nærværende dom, har til formål at etablere en ordning for overgivelse mellem judicielle myndigheder af dømte eller mistænkte personer med henblik på straffuldbyrdelse eller retsforfølgelse, og at ordningen er baseret på princippet om gensidig anerkendelse, og idet den fuldbyrdende judicielle myndighed kun kan modsætte sig en sådan overgivelse på grundlag af en af de i rammeafgørelsen fastsatte afslagsgrunde, skal begreberne »opholder sig« og »bosat«, som fastlægger anvendelsesområdet for rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, defineres ensartet, for så vidt som de udgør selvstændige EU-retlige begreber. Medlemsstaterne kan dermed ikke tillægge begreberne en videre rækkevidde i national ret til gennemførelse af artikel 4, nr. 6, end hvad der følger af en sådan ensartet fortolkning.

44 Med henblik på den fuldbyrdende judicielle myndigheds afgørelse af, om den i en konkret situation kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, skal myndigheden i første omgang udelukkende fastslå, om den eftersøgte er statsborger, »bosat« eller »opholder sig« i den forstand, hvori begreberne anvendes i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, og således er omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde. Kun såfremt den fuldbyrdende judicielle myndighed konstaterer, at den eftersøgte er omfattet af et af disse begreber, skal myndigheden i anden omgang vurdere, om der foreligger en legitim interesse, som berettiger, at den af den udstedende medlemsstat idømte straf afsones på den fuldbyrdende medlemsstats territorium.

45 I den forbindelse skal det understreges, sådan som samtlige de medlemsstater, der har indgivet indlæg til Domstolen, har gjort det, at den i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, fastsatte fakultative grund til at afslå fuldbyrdelse navnlig har til formål at give den fuldbyrdende judicielle myndighed adgang til at lægge særlig vægt på, om det er muligt at forbedre den eftersøgtes udsigter til at blive resocialiseret, efter at han har afsonet den idømte straf.

46 Følgelig sigter begreberne »bosat« og »opholder sig« til de situationer, hvor den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, enten har etableret sin faktiske bopæl i den fuldbyrdende medlemsstat eller som følge af et fast ophold af en vis varighed i denne medlemsstat har opnået en tilknytning til den, der kan sidestilles med tilknytning som følge af bopæl.

47 Ifølge det i forelæggelsesafgørelsen oplyste er Szymon Kozłowski ikke »bosat« i Tyskland i den forstand, hvori begrebet anvendes i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6. Derfor angår fortolkningen i det følgende kun begrebet »opholder sig«, som er indeholdt i samme bestemmelse.

48 For at kunne afgøre, om der i et konkret tilfælde foreligger en sådan tilknytning mellem den eftersøgte og den fuldbyrdende medlemsstat, at det er muligt at fastslå, at vedkommende er omfattet af begrebet »opholder sig« i den forstand, hvori begrebet anvendes i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, skal der foretages en samlet vurdering af en række objektive forhold, der kendetegner vedkommendes situation, heriblandt navnlig varigheden af, karakteren af og omstændighederne ved den eftersøgtes ophold såvel som den familiemæssige og økonomiske tilknytning til den fuldbyrdende medlemsstat.

49 I betragtning af at det tilkommer den fuldbyrdende judicielle myndighed at foretage en samlet vurdering for i første omgang at fastslå, om den berørte person er omfattet af anvendelsesområdet for rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, bør et individuelt forhold hos den pågældende person principielt ikke i sig selv have afgørende betydning.

50 For så vidt angår omstændigheder som dem, den forelæggende ret refererer til i det første spørgsmål, litra a)-d), bemærkes, at det under litra a) anførte forhold, hvorefter den eftersøgte ikke uden afbrydelse har opholdt sig i den fuldbyrdende medlemsstat, og det under litra b) beskrevne forhold, hvorefter personen ikke opholder sig i medlemsstaten i overensstemmelse med den nationale lovgivning om udlændinges indrejse og ophold, uden at disse forhold i sig selv udgør et grundlag for at fastlægge, at personen ikke »opholder sig« i medlemsstaten i den forstand, hvori begrebet anvendes i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, dog er relevante for den fuldbyrdende judicielle myndighed, eftersom det tilkommer den at vurdere, om den pågældende person er omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde.

51 Med hensyn til den i første spørgsmål, litra c), anførte situation, at personen udøver kriminel virksomhed i den fuldbyrdende medlemsstat, og det i samme spørgsmåls litra d) beskrevne forhold, at personen er fængslet i den pågældende medlemsstat, bemærkes, at disse omstændigheder er irrelevante for den fuldbyrdende judicielle myndighed, når den i første omgang skal vurdere, om den pågældende person »opholder sig« i den fuldbyrdende medlemsstat i den forstand, hvori begrebet anvendes i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6. Under forudsætning af at den berørte person »opholder sig« i den fuldbyrdende medlemsstat, kan sådanne omstændigheder derimod godt være relevante for den prøvelse, som den nævnte myndighed derefter i givet fald skal foretage for at fastslå, om det er berettiget ikke at efterkomme en europæisk arrestordre.

52 Det følger af det anførte, at to ud af de fire situationer, som den forelæggende ret refererer til i det første spørgsmål, nemlig de to situationer i litra a) og b), kan have betydning — uden at være afgørende — for den fuldbyrdende judicielle myndighed, når den skal fastslå, om den pågældende person er omfattet af anvendelsesområdet for rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6.

53 I den henseende bemærkes, at når henses til flere af de forhold, den forelæggende ret har anført som kendetegnende for en persons situation, der svarer til den i hovedsagen omhandlede persons situation, særligt varigheden af, karakteren af og omstændighederne ved vedkommendes ophold såvel som den manglende familiemæssige tilknytning og den meget svage økonomiske tilknytning til den fuldbyrdende medlemsstat, kan en sådan person ikke anses for at »opholde sig« i medlemsstaten i den forstand, hvori begrebet anvendes i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6.

54 Henset til disse betragtninger skal det første spørgsmål besvares med, at rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, skal fortolkes således:

— En eftersøgt person er »bosat« i den fuldbyrdende medlemsstat, når vedkommende har etableret sin faktiske bopæl i medlemsstaten, og personen »opholder sig« der, når han som følge af en fast tilstedeværelse af en vis varighed i denne medlemsstat har opnået en tilknytning til denne stat, der kan sidestilles med tilknytning som følge af bopæl.

— For at kunne afgøre, om der foreligger en sådan tilknytning mellem den eftersøgte person og den fuldbyrdende medlemsstat, at det er muligt at fastslå, at denne person er omfattet af begrebet »opholder sig« i den forstand, hvori begrebet anvendes i nævnte artikel 4, nr. 6, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed foretage en samlet vurdering af en række objektive forhold, der kendetegner denne persons situation, heriblandt navnlig varigheden af, karakteren af og omstændighederne ved den eftersøgte persons ophold såvel som den familiemæssige og økonomiske tilknytning, som denne person har til den fuldbyrdende medlemsstat.

Det andet spørgsmål

55 Ifølge den forelæggende ret skal retten tillade fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, der er udstedt over for Szymon Kozłowski, hvis den finder, at han ikke har »sædvanligt ophold« i Tyskland i den forstand, hvori begrebet anvendes i IRG's § 83b, stk. 2, litra b).

56 Henset til præmis 47 og 53 i nærværende dom såvel som til det svar, Domstolen har givet på det første spørgsmål, er der i den foreliggende sag ikke længere grund til at besvare det andet forelagte spørgsmål, eftersom den eftersøgte i hovedsagen ikke falder ind under anvendelsesområdet for rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6.

Sagens omkostninger

57 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

Artikel 4, nr. 6, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne skal fortolkes således:

— En eftersøgt person er »bosat« i den fuldbyrdende medlemsstat, når vedkommende har etableret sin faktiske bopæl i medlemsstaten, og personen »opholder sig« der, når han som følge af en fast tilstedeværelse af en vis varighed i denne medlemsstat har opnået en tilknytning til denne stat, der kan sidestilles med tilknytning som følge af bopæl.

— For at kunne afgøre, om der foreligger en sådan tilknytning mellem den eftersøgte person og den fuldbyrdende medlemsstat, at det er muligt at fastslå, at vedkommende er omfattet af begrebet »opholder sig« i den forstand, hvori begrebet anvendes i nævnte artikel 4, nr. 6, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed foretage en samlet vurdering af en række objektive forhold, der kendetegner denne persons situation, heriblandt navnlig varigheden af, karakteren af og omstændighederne ved den eftersøgte persons ophold såvel som den familiemæssige og økonomiske tilknytning, som denne person har til den fuldbyrdende medlemsstat.

Underskrifter